

Міністерство освіти і науки України
Льотна академія Національного авіаційного університету

**Матеріали
41 Всеукраїнської
науково-практичної конференції
молодих учених, курсантів
та студентів**

*«Авіація та космонавтика:
напрями інноваційного розвитку», яка присвячена
Всесвітньому Дню авіації і космонавтики*

Матеріали 41 Міжнародної науково-практичної конференції «Авіація та космонавтика: напрями інноваційного розвитку», яка присвячена Всесвітньому Дню авіації і космонавтики, 2021 року, Кропивницький. – Вид-во ЛА НАУ, 2021, – 792 с.

Склад організаційного комітету:

Голова:

Сорока М. – заступник начальника академії з навчальної, науково-методичної та виховної роботи, к.т.н.

Заступник голови:

Сидоров М. – помічник начальника академії з загальних питань та інноваційного розвитку, к.пед.н., с.н.с.;

Суркова К. – доцент кафедри інформаційних технологій, к.пед.н., доцент.

Відповідальний секретар:

Козловська О. – фахівець навчального відділу.

Члени оргкомітету:

Баранов Г. – професор кафедри інформаційних систем і технологій Національного транспортного університету (м.Київ), д.т.н., професор;

Бондарчук С. – доцент кафедри пошуку, рятування, авіаційної безпеки та спеціальної підготовки, к.б.н., доцент;

Жукова А. – проректор з наукової роботи Закладу освіти «Білоруська державна академія авіації», (м. Мінськ), к.т.н.;

Ковальова О. – помічник начальника академії з громадських зв'язків, к.пед.н.;

Михайліченко І. – начальник відділу з організаційно-стройової, виховної та психологічної роботи;

Невиніцин А. – заступник декана факультету льотної експлуатації та обслуговування повітряного руху, к.т.н., доцент;

Неділько В. – директор НВІ аеронавігації, к.т.н., доцент;

Нестеренко К. – декан факультету кібербезпеки, комп'ютерної та програмної інженерії Національного авіаційного університету, д.т.н., професор;

Павленко М. – начальник кафедри математичного та програмного забезпечення АСУ Харківського національного університету Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба, д.т.н., професор;

Письменна М. – декан факультету менеджменту, д.е.н., професор;

Смірнов О. – завідувач кафедри кібербезпеки та програмного забезпечення Центральноукраїнського національного технічного університету, д.т.н., професор;

Тимочко О. – професор кафедри повітряної навігації та бойового управління авіацією Харківського національного університету Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба, д.т.н.

За достовірність та науковий зміст викладеного матеріалу відповідають автори.

Козырь Д. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОММЕРЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АВИАКОМПАНИИ ПУТЕМ ПОВЫШЕНИЯ ЗАГРУЖЕННОСТИ РЕЙСОВ	613
Чепікова В. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТИПИ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗАКЛАДІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ	614
Шимченко А. СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗАКЛАДІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	616
Шнур А. СТАН РОЗВИТКУ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	618
Шнур А. РОЗВИТОК РИНКУ КРУЇЗНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ	620
Штомпель О. АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ СЕРТИФІКАЦІЇ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	622
Паламарчук Я. РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШВЕЙЦАРІЇ	624

**СЕКЦІЯ 16. ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНОЇ
ПЕДАГОГІЦІ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ
АВІАЦІЙНИХ ФАХІВЦІВ НАСТУПНОГО ПОКОЛІННЯ (NEXT GENERATION) .....**

Олексин М. ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ МЕТОДИК ТРЕНУВАННЯ З АКТИВНОГО ТУРИЗМУ	626
Соколов Р. АНАЛІЗ МОВИ РАДІООБМІНУ ЩО ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ У ВНУТРІШНЬОМУ ПОВІТРЯНОМУ ПРОСТОРІ УКРАЇНИ ТА КРАЇНАХ СНГ	628
Данілова О. ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З РЕКРЕАЦІЙНОГО ТУРИЗМУ ЯК НАПРЯМ ОПТИМІЗАЦІЇ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	630
Кушнірук Д., Закрасняний І. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	632
Блашко Ю. СТРЕСОСТІЙКІСТЬ ЯК НЕОБХІДНА ЯКІСТЬ ЛЬОТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	634
Дранко В. МОЛОДЬ ЯК ОСНОВНИЙ РЕАЛІЗАТОР НОВОЇ ПАРАДИГМИ СУЧАСНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОЇ ОСВІТИ	635
Молчанова М. ІНФОРМАЦІЙНИЙ КОНТЕНТ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ В КОНТЕКСТІ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ НОРМ	636
Дорогань І. ФЕНОМЕН ВЛАДИ В ЕТИЧНІЙ ТРАДИЦІЇ	637
Сидоренко Є. МОРАЛЬНИЙ ВИБІР ЯК ПРОБЛЕМА НЕЙРОЕТИКИ	639
Мазаленко Є. ПОЛІТИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ДЕМОКРАТИЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ В УКРАЇНІ	640
Балацька Є. ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЯК ВИКЛИКИ СВІТОСИСТЕМНІЙ СТРУКТУРИ	642
Казарян А. ВНУТРІШНЬОПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ ЯК ЧИННИК КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	643
Харитоновна Д. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ В УКРАЇНІ	644

**Проектна діяльність майбутніх фахівців з рекреаційного туризму як напрям
оптимізації якості освітнього процесу**

Науковий керівник: д.пед.н., професор Т.С. Плачинда

Сучасні процеси реформування системи вищої освіти передбачають оновлення освітньої системи в цілому, з метою забезпечення оптимального її функціонування. Перед закладами вищої освіти (ЗВО) постає першочергове завдання – забезпечення високопрофесійної підготовки фахівців, здатних забезпечувати процес розбудови демократичної держави. Проектна діяльність, на сьогоднішній день, є найбільш розповсюдженим видом науково-дослідної діяльності студентів.

Використання проектної діяльності в освітньо-виховному процесі забезпечує пріоритетність соціально-значимих знань і умінь, що найбільше реалізовує парадигму особистісно-орієнтованої освіти, тому що ці знання і вміння дозволяють молоді успішно реалізовуватись в обраній професійній діяльності. Враховуючи вищесказане, використання проектної діяльності в процесі підготовки майбутніх фахівців з рекреаційного туризму забезпечує підвищення якості освітнього процесу.

Останнім часом відбувається зміщення акценту освітньої парадигми із виключно орієнтованої на певний рівень знань на розвиваючу, що, відповідно, призвело до формування різноманітних концепцій особистісно-орієнтованої освіти. Спільними ознаками даних концепцій є орієнтація на засоби оволодіння науковою картиною світу, в якій студент виступає суб'єктом пізнання. Згідно особистісно-орієнтованого підходу кінцевою метою стає становлення унікальної, творчої, різносторонньо-розвиненої особистості. В дослідженнях В.А.Сластеніна підкреслюється необхідність «максимально стимулювати активний стан всіх основних структурних компонентів особистості майбутнього вчителя в їх єдності» [8, с. 120].

Розглядаючи структуру готовності, зокрема в психологічному аспекті, дослідники виокремлюють різні моделі, серед яких можна виділити наступні: трикомпонентну, чотирикомпонентну та п'ятикомпонентну. Трикомпонентна модель психологічної готовності передбачає виділення таких компонентів, як інформаційний, операційний та мотиваційний (В.М. Шалаєв [9]); психічний, технічний та фізичний (М. Г. Логачов [6]); функціональний, емоційний та особистісний (Е.М. Іванова [4]). Більш складну чотирикомпонентну модель, яка включає мотиваційну, когнітивну, операційну та особистісну складові, виокремлює в своїх дослідженнях Л.М.Карамушка, М.В. Москальов [5]. П'ятикомпонентну модель пропонують Ж.Ю. Половнікова (мотиваційна, операційна, вольова, оцінна, функціональні складові) [7], О. В. Бикова (морально-психологічна, управлінсько-керівна, авторитарна, креативна, комунікативна складові) [1].

Виходячи із вищесказаного, ми розуміємо готовність до проектної діяльності в якості особистісної, інтегративної характеристики студента, яка включає знання, вміння та навички проектування та успішне їх застосування під час проектної діяльності під час освітнього процесу.

Дослідження формування готовності до професійної діяльності, передбачає виділення і її структурі основних компонентів. Так, в працях М.І.Дьяченко, Л.І.Кандибової, В.А.Пономаренко, мотиваційний, орієнтувальний, операційний, вольовий та оціночний компоненти готовності [2]. Л.М.Захарова пропонує розглядати чотири компоненти психологічної готовності, а саме: мотиваційний, цільовий, операційний та регуляційний [3].

Зміст педагогічних умов формування готовності майбутніх фахівців з рекреаційного туризму до використання проектної діяльності визначено виходячи із структури готовності

до такої діяльності. Вона складається з мотиваційно-цільовий, операційний, рефлексійний та креативного компонентів. Компоненти готовності до проектної діяльності має рівні готовності: початковий або рівень теоретичних знань, середній або рівень психологічного налаштування, достатній або практичний, високий або креативний.

Отже, підготовка майбутніх фахівців з рекреаційного туризму до здійснення проектної діяльності передбачає формування особистісних якостей студентів. Основними компонентами професійної діяльності, з точки зору більшості вчених, є мотиваційний та цільовий. Використання в освітньому процесі проектної діяльності в цьому аспекті здійснює вплив на формування мотиваційної сфери майбутніх фахівців, трансформуючи структурні складові особистості: волюву, пізнавальну сферу, цілеспрямованість, здібності, характер. Проектна діяльність майбутніх фахівців є цілеспрямованим процесом, який забезпечує створення продукту діяльності та успішне проектування. Саме тому, готовність до проектної діяльності має включати мотиваційно-цільовий компонент. Обов'язкове володіння засобами та прийомами проектної діяльності, необхідними знаннями, навиками, вміннями, алгоритмами передбачає наявність операційного компоненту. Ще одним важливим компонентом є рефлексійний, який передбачає критичний аналіз розробленого проекту, його оцінку під час колективного обговорення, та, як результат, оцінка власних можливостей. Окрім того, важливим компонентом є креативний, оскільки проектна діяльність є винятково творчою за своєю сутністю.

Отже, проведений аналіз педагогічної літератури дає можливість з'ясувати, що проектна діяльність є найбільш розповсюдженим видом дослідницької роботи студентів. Вона розглядається як альтернатива аудиторній системі в закладах вищої освіти, при цьому не заміщаючи її повністю. Зміст педагогічних умов формування готовності майбутніх фахівців з рекреаційного туризму до використання проектної діяльності визначено виходячи із структури готовності до такої діяльності, яка включає: мотиваційно-цільовий, операційний, рефлексійний та креативний елементи. Компоненти готовності до проектної діяльності має рівні готовності: початковий або рівень теоретичних знань, середній або рівень психологічного налаштування, достатній або практичний, високий або креативний.

Список використаних джерел

1. Бикова О.В. Формування готовності до професійної діяльності майбутніх офіцерів пожежної охорони автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. К.: 2001. 20 с.
2. Дьяченко М.И., Кандыбова Л.А., Пономаренко В.А. Готовность к деятельности в напряженных ситуациях: психолого-педагогический аспект. Минск: БГУ, 1985. 206 с.
3. Захарова Л.Н. Психологические основы подготовки профессиональной деятельности / Дисс. ... докт. психол. н. Нижний Новгород, 1997. 458 с.
4. Иванова Е. М. Психология профессиональной деятельности: учеб. пособ. М. : ЛЭР СЭ (Per Se), 2006. 382 с.
5. Карамушка Л.М., Москальов М.В. Психологічні умови підготовки майбутніх менеджерів до управління змінами в організації : Монографія. К. : Просвіта, 2011. 200 с.
7. Логачов М. Г. Психологічна підготовка особового складу спеціальних підрозділів ОВС до дій в екстремальних ситуаціях: автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.06. Харків, 2001. 16 с.
8. Половникова Ж. Ю. Формування психологічної готовності співробітників охорони до здійснення професійної діяльності: автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07. Київ, 1999. 16 с.
9. Сластенин В.А. Педагогика / Под ред. В.А. Сластенина. - М.: Издательский центр «Академия», 2002. 576 с.
10. Шалаєв В. М. Диференційний підхід до удосконалення професійної готовності курсантів ВНЗ МВС України на заняттях зі спеціальної фізичної підготовки. *Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту*. 2002. № 21. С. 74–82.